

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2014-10-21
Besvaras senast
2014-11-11

Till utrikesminister Margot Wallström (S)

2014/15:58 Rättighetsmekanism i EU

EU är en värderingarnas union där respekten för mänskliga rättigheter alltid måste stå i centrum. Såväl EU:s institutioner som medlemsländerna ansvarar för att respekten för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer upprätthålls.

Jag ser därför med stor oro på att flera EU-länder kompromissar med EU:s grundläggande värden. I Ungern är pressfriheten och rättsstaten satta på undantag. I Spanien begränsas rätten att demonstrera utanför offentliga byggnader. I Rumänien diskrimineras den romska minoriteten. I Grekland och Bulgarien behandlas asylsökande i strid med gällande regler och de mänskliga rättigheterna.

Mot denna bakgrund drev Sverige under den tidigare regeringen, tillsammans med andra EU-länder, på för att få till stånd en effektiv granskning av hur medlemsländerna lever upp till mänskliga rättigheter.

Frågan lyftes för första gången i allmänna rådet i april 2013. Kommissionen återkom i mars 2014 med ett meddelande om att inrätta ett nytt ramverk för att stärka rättsstaten. Meddelandet presenterades i allmänna rådet den 18 mars i år och kommer troligen att diskuteras vidare i allmänna rådet under hösten.

Sverige har välkomnat kommissionens initiativ och betonat vikten av att kommissionen – inte rådet – har en central roll för att garantera likabehandling och undvika politisering.

För fyra år sedan var jag ensam om att höja rösten för en regelbunden MR-granskning. I dag har idén om en mekanism för att slå vakt om de grundläggande rättigheterna stöd hos ett stort antal medlemsländer. Samtidigt är det väl känt att ett antal andra EU-länder ser detta som en inblandning i sina inre angelägenheter.

Det är mycket angeläget att en verkningsfull rättighetsmekanism snarast kommer på plats, som ger kommissionen möjlighet att agera mot medlemsländer som kränker mänskliga rättigheter eller rättsstatsprincipen. Mekanismen bör kombineras med en årlig granskning av samtliga medlemsländer, där man drar nytta av arbete som redan utförs av andra aktörer, till exempel Europarådet och FN-systemet. På sikt bör länder som missköter sig

kunna ådra sig sanktioner, som frysta eller indragna EU-stöd.

Mot den bakgrunden vill jag fråga utrikesminister Margot Wallström:

Vilka åtgärder kommer ministern och regeringen att vidta för att rättsstatsramverket snarast kommer på plats och även kompletteras med en systematisk granskning av samtliga EU-länder?

.....

Birgitta Ohlsson (FP)

Överlämnas enligt uppdrag

Anders Norin